

Barbara Paczkowska

"Zamek jako wewnętrzna forma bycia", Stefan Kaszyński,
"Miesięcznik Literacki" nr 10/11
(1980) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 24/3 (81), 212

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KASZYŃSKI Stefan: Zamek jako wewnętrzna forma bycia.
"Miesięcznik Literacki" 1980 nr 10/11 s. 76-84.

Artykuł dotyczy dziedzictwa tematu literackiego, jakim jest zamek we współczesnej literaturze austriackiej. Znaku - zamek poszukuje autor w twórczości takich pisarzy jak: A.P. Güntersloh, F. Tumlner, G. Fritsch, H. Zand, T. Bernhard, G. Amanhauser, A. Kolleritsch i inni. Autor odnajduje prawidłowości jakie narzuca ten temat i problematyzuje je. Tematyzacja przebiega na dwóch płaszczyznach: w planie zewnętrznym semiotycznym (topos zrujnowanego barokowego zamku) i wewnętrznym psychologicznym (kompleks zamku). Zamek stanowi przede wszystkim w literaturze austriackiej ważny temat politycznego światopoglądu, ściśle wiążąc się ze "sprawą austriacką".

BP/81/45

B.P.

/II/ KIENIEWICZ Stefan: W rocznicę listopadową. "Twórczość"
1980 nr 11 s. 41-48.

Analizując działalność spiskową w Królestwie przed rokiem 1830 autor wskazuje na kryzys międzynarodowy, który wpłynął na sytuację w Polsce. Spiskowcy liczyli, iż uda się im porwać do walki cały naród, zyskać poparcie Europy. O ile pierwszy warunek został spełniony, o tyle drugi zawiódł. Niezaprzeczalnym następstwem powstania w Polsce było niedopuszczenie do wojny w Europie. W przeciwieństwie do innych zbrojnych zrywów w Polsce XIX w., powstanie listopadowe w mniejszym stopniu groziło rewolucją, której tak obawiała się prawica. Efektem powstania było - w skali międzynarodowej - osłabienie sił caratu na okres wystarczający mocarstwom zachodnim na realizację własnej polityki. Zdaniem autora powstanie utrwaliło romantyzm w Polsce na tyle, iż do dziś jeszcze w postępowaniu Polaków zwycięża postawa romantyczna.

BP/81/46

A.B.